

Az óvodáskor küszöbén

Saját felvétel

Az *óvodaérettség* fogalma a gyermek életkorának megfelelő fejlettségi szintet jelenti és nincs szigorúan vett kritériumrendszere. Már hároméves kora előtt elkezdődik az a fejlődési folyamat, ami az óvodára való alkalmassághoz szükséges. Ebben az életkorban a kisgyermekek fejlettségi és neveltségi szintben jelentősen eltérhetnek egymástól., ami már az óvodába érkezéskor tapasztalható.

E. Erikson pszichológus az egész életünkön átívelő fejlődési modelljét nyolc szakaszra bontja fel. A csecsemőkortól kezdve, a késő öregkorig, olyan fordulópontok vannak az életünkben, melyek mindegyikének megvannak a maga feladatai. Minden szakaszban új lehetőségeket és nagyobb szociális követelményeket kapunk, új kihívásokkal szembesülünk. Még csak három éve született meg a kisgyermek és máris itt van az óvodába kerülés, az óvodáskor küszöbe! Ebben a fejlődési megközelítésben, most a harmadik szakaszba fog lépni. A gyermek elkezd megérteni a körülötte lévő világot, alapvető képességeket szerez, alkalmazkodik.. Az általa végzett tevékenységek, társaihoz való kapcsolódás, kezdeményezőkézség során bizonyos függetlenséget él meg, éneje fejlődik. A szocializáció fontos állomásához érkezik el.

Az óvodára való alkalmassághoz szükséges bizonyos fejlődési területek meglévő szintje, melyekből kiemeltem néhány területet:

Szociális terület:

Az óvodakezdést megelőzően jó, ha a kisgyermek már többször volt kortársai között, játszott már közelükben vagy velük együtt. Kezd már nyitni a társak felé és jól érzi magát más gyermekek közelségében. Képesnek kell lennie bizonyos helyeken (játszóház, ringató, játszótér stb.), szabályok elfogadására és az alkalmazkodásra.

Önállóság:

Az egyre önállóbb étkezés, evőeszköz, pohár használata elvárható. Legyen késztetése, hogy saját ruhadarabjait segítséggel próbálja felvenni, napról napra ügyesedve ebben. Az óvodai életre készíti fel pl. a kézmosás sorrendiségének betartása. Mindezek türelmes és következetes tanításához a következő hónapokban sok bátorításra, gyakorlásra van szüksége, ami az ő fejlődését szolgálja. Szülői feladat ennek természetessé válása és megszilárdítása.

Pszichés érettség:

A szülő nélkül rövidebb időre már képes egyedül is ottmaradni ismerőssel és képes már arra is, hogy apa vagy anya nélkül is jól érezze magát. Tudja azt is, hogy érte fognak menni. A fizikai elválást azonban a szülőnek is el kell tudnia fogadni. Erős kölcsönhatás aktiválódik anyja és gyermeke között az elengedés alakulásában.

Kommunikáció:

Beszédállapotának fejlettsége segíti megértetni magát a felnőttekkel és a társakkal. Tud szólni, ha szomjas, ha fáj valahol, ha szeretne valamit. Az idegenek előtt megszólalás félelmét szükséges jelezni a felvételkor.

Szobatisztaság:

A legoptimálisabb, ha nappalra és alváskor is szobatiszta. Tudja jelezni szükségleteit és használni a wc-t. Ha nem jutott még el erre a szintre, akkor a nyári hónapok lehetőséget adnak a szobatisztaság meglépésére. Mindenképpen fontos jelezni a beiratkozáskor, hogy hol tart ebben.

Az óvoda megkezdéséről a szülőknek érdemes konzultálni a gyermekorvossal, védőnővel, ha bölcsődés volt, akkor a gondozónők, bölcsődei intézménypsichológus bevonásával is.

Következő lépés az óvodai beszoktatás folyamatának előkészítése. A nyári hónapokban érdemes többször az óvoda felé sétálni. Fontos beszélgetni az óvodáról, az óvodások mindennapjáról, napirendjéről saját pozitív élményeinket megosztva, gyermekkönyveket nézegetve. A jól sikerült óvodai beszoktatás nagyban hozzájárul a kisgyermek harmonikus óvodai éveihez.

Hevesi Judit

tanácsadó szakpszichológus